

Силабус курсу:

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	052 «Політологія», 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

кандидат політичних наук, доцент Карчевська Олена Василівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри політології та міжнародних відносин

посада

karchevskayahelen@gmail.com
karchevskay@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-191-
23-38

телефон

Вайбер
Телеграмм

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Навчальна дисципліна «Зовнішня політика країн Західної Європи» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних та прикладних засад дослідження зовнішньої політики країн західноєвропейського субрегіону. Всі охочі можуть ознайомитися з основними концепціями та традиціями, етапами і принципами формування зовнішньополітичної діяльності провідних країн Європи, геополітичними, економічними, зовнішньо- та внутрішньополітичними чинниками, котрі впливають на зовнішню політику держав Західної Європи загалом і кожної держави зокрема, а також розв'язати питання спільної європейської безпеки та партнерства в межах загальноєвропейських організацій.

Курс може бути корисним здобувачам вищої освіти гуманітарних спеціальностей: юристам, економістам, менеджерам та перекладачам, що планують поширити знання щодо країн регіону їх культури та політико-економічного сьогодення.

Результати навчання: Знати: поняття та концепції, що стосуються зовнішньої політики країн Західної Європи; особливості та проблеми зовнішньополітичної діяльності держав регіону; роль, яку відіграють країни Західної Європи у міжнародних відносинах та світовій політиці; головні особливості та інституційні механізми спільної зовнішньої та безпекової політики країн ЄС; проблеми та перспективи у взаємовідносинах України та держав Західної Європи.

Передумови до початку вивчення: Базові знання та уявлення у сфері міжнародних відносин.

Мета курсу (набуті компетентності)

У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

- креативного та критичного мислення, яке сприяє самостійному аналізу зовнішньої політики України в контексті налагодження сталого партнерства з країнами Західної Європи;
- прикладного аналізу та діагностики зовнішньополітичних процесів;
- професійного орієнтування в тенденціях та проблемах зовнішньої політики Європейського Союзу;
- аналізування відкритих джерел інформації з оформленням аналітичних документів із заданої проблематики.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Теоретичні основи зовнішньої політики	денна 2/1 заочна 0,5/0	Сутність зовнішньої політики. Поняття національного інтересу. Співвідношення зовнішньої та внутрішньої політик держави. Діалог, партнерство, конфронтація як основні форми міжнародних відносин.	Питання, ситуативні завдання
2.	Поняття, географічні межі та особливості Західної Європи як регіону	денна 2/1 заочна 0,5/0,5	Ментальна специфіка та основні класифікації країн субрегіону. Демографічні, економічні, культурологічні, геополітичні характеристики країн Західної Європи. Роль регіону в реалізації світового порядку.	Тести, питання, колективне обговорення
3.	Пріоритети зовнішньої політики Великої Британії та Ірландії	денна 4/2 заочна 0,5/0,5	Історичні та сучасні підстави формування зовнішньої політики Британії. Ірландське питання. Відносини Британії з ЄС та подальші перспективи партнерства в міжнародних та регіональних організаціях. Вектори партнерства з США та Росією.	Питання, кейси, колективне обговорення
4.	Зовнішня політика Франції	денна 4/2 заочна	Геополітичне місце Франції серед країн регіону. Актуальні вектори зовнішньополітичних інтересів	Тести, питання, колективні

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
		0,5/0,5	республіки. Безпековий вектор партнерства. Роль Франції в вирішенні екологічних проблем сучасності.	обговорення
5.	Зовнішньополітичні пріоритети Німеччини	денна 2/1 заочна 0,5/0,5	Історичні та сучасні пріоритети зовнішньої політики країни. Роль Німеччини в ЄС та участь в міжнародних та регіональних організаціях. Основні вектори партнерства з Україною.	Тести, презентації, колективне обговорення
6.	Зовнішня політика Австрії	денна 2/1 заочна 0/0	Нейтралітет та національні інтереси Австрії. Основні вектори партнерства з країнами Європи та пострадянського простору. Україно-Австрійський діалог.	Питання, колективне обговорення, ситуативні завдання
7.	Місце Іспанії у європейській та світовій політиці	денна 2/1 заочна 0,5/0	Відносини Іспанії з НАТО. Партнерство в межах ЄС. Каталонське питання. Специфіка міграційного питання. Середземноморський напрям зовнішньої політики. Особливості взаємовідносин між Іспанією та Португалією. Іспано-британські відносини. Проблема Гібралтару.	Презентації, питання, колективне обговорення
8.	Пріоритети зовнішньої політики Італії	денна 2/1 заочна 0/0	Особливості зовнішньої політики Італії в період «холодної війни». Формування зовнішньополітичного курсу держави після закінчення біполярної епохи. Італія – Європейський Союз. Середземноморська політика італійських урядів. Італо-американські відносини. Італія та міжнародні організації.	Кейси, питання, презентації
9.	Зовнішня політика країн Бенілюксу	денна 4/1 заочна 0,5/0	Участь країн в процесах європейської інтеграції. Безпекова політика. Роль НАТО. Особливості міграційної політики.	Презентації, колективне обговорення, тести
10.	Зовнішня політика мікродержав Західної Європи	денна 2/1 заочна 0/0	Особливості становлення нейтралітету Швеції. Швеція – ЄС. «М'яка сила» в зовнішній політиці мікрокраїн регіону. Еволюція швейцарського нейтралітету. Механізми забезпечення національної безпеки Швейцарії. Відносини Швейцарії та ЄС. Партнерство з Україною.	Тести, питання, презентації
11.	Мирне співіснування та міжнародна співпраця	денна 2/2 заочна 0,5/0	Форми розв'язання сучасних конфліктів. Роль ООН в забезпеченні миру в регіоні. Позиція країн ЄС щодо конфлікту в Україні.	Питання, кейси, колективне обговорення

Рекомендована література

1. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навчальний посібник / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко ; за ред. Л. В. Губерського. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К. : Знання, 2012. – 759 с.
2. Зінько І. З. Зовнішня політика країн Північної Європи : навч. посіб. / Ігор Зінько ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. – 327 с.
3. Зовнішня політика країн Центральної та Східної Європи: Навчальний посібник для студентів / Кер. авт. колективу О. В. Крапівін. – Донецьк, 2012. – 274 с.
4. Зовнішня політика та національна безпека : навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел ; [за ред. Г. П. Ситника] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Кравченко Я. О. [вид.], 2021. – 243 с.
5. Іваницька О. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і – 2000-і роки) / О. Іваницька. – К.: Слово, 2012. – 720 с.
6. Корсунський С. В. Зовнішня політика в епоху трансформацій / С. В. Корсунський. – Харків : Віват, 2020. – 254 с.
7. Крушинський В. Британська Європа чи європейська Британія: Великобританія в європейських інтеграційних процесах / В. Крушинський. – К.: Київський університет, 2003. – 214 с.
8. Крушинський В. Ю. Зовнішня політика Великої Британії (1997-2007) : монографія / В. Ю. Крушинський ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київський університет, 2015. – 175 с.
9. Мартинов А. Спільна зовнішня та оборонна політика Європейського Союзу. (90-ті р. ХХ ст. – 10-ті р. ХХІ ст.). Погляд з України / А. Мартинов. – К. : Інститут історії України НАН України, 2009. – 262 с.
10. Міжнародні відносини та світова політика : Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. В. А. Манжоли. – К., 2014. – 662 с.
11. Недбай В. В. Світова політика сучасності : навч. посіб. для студентів ВНЗ, що навчаються за спец. «Міжнародні відносини» / В. В. Недбай; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв : Швець В.Д., 2015. – 237 с.
12. Офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі (Organization for Security and Cooperation in Europe OSCE) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.osce.org.
13. Рудько С. О. Зовнішня політика країн Західної Європи / Рудько Сергій Олексійович. – Острого: «Острозька академія», 2012. – 412 с.
14. Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини : підруч. з курсу / Рудько Сергій Олексійович. – Острого : «Остроз. акад.», 2015. – 297 с.
15. Северная Европа регион нового развития / Под ред. Ю.Дерябиной, Н.Антюшиной. – М. : Весь мир, 2008. – 508 с.
16. Седляр Ю. О. Міжнародні санкції у світовій політиці: теорія і практика : монографія / Ю. О. Седляр; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – 410 с.
17. Україна в постбіполярній системі міжнародних відносин : підручник / В. А. Манжола, В. Ю. Константинов, С. В. Андрущенко та ін.; за ред. Л. В. Губерського. – К. : «Київський університет», 2008. – 512 с.
18. Федорова К. О. Зовнішня політика Іспанії на початку ХХІ століття : моногр. / К. О. Федорова ; «Ін-т всесвіт. історії НАН України». – Варшава : Diamond trading tour, 2014. – 100 с.
19. Чекаленко Л. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем: Навчальний посібник. / М. А. Кулініч, Н. О. Татаренко, В. Г. Ціватий, за наук. ред. проф. Л. Д. Чекаленко. – К. : ДАУ, 2013. – 628 с.

Методичне забезпечення

Конспект лекцій з дисципліни «Зовнішня політика країн Західної Європи» (для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії») / Укл.: О. В. Карчевська. Северодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2021. Електронне видання.

Оцінювання курсу

Здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні проблемних питань	40
Тести	25
Самостійна робота	20
Перевірка розширеного конспекту монографічного дослідження з навчальної дисципліни	15
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (використання мобільних девайсів на контрольних заходах заборонено).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати виключно під час он-лайн тестування (програма Plickers, Quizlet, Kahoot). Онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни можуть бути зараховані як самостійна робота.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом директора інституту.

Поведінка в аудиторії:

На заняття здобувачі мають вчасно приходити до аудиторії відповідно до діючого розкладу та дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять здобувачі:

- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги щодо контролю знань.